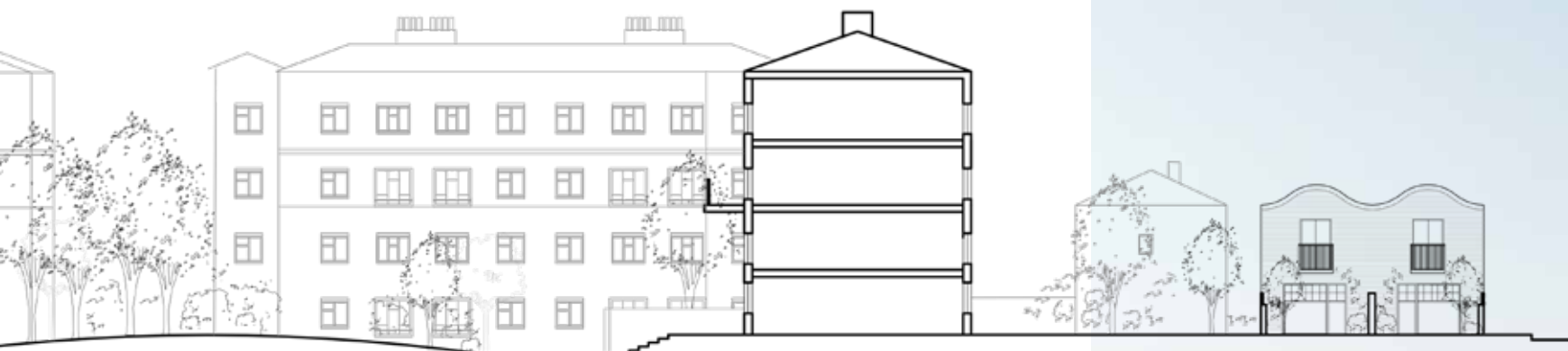

Downsiza med schvung

Förtätning och förminskning. I många städer råder det både bostadsbrist och platsbrist. Bostäderna North Street i östra London av Peter Barber Architects visar att lösningen på båda problem kan gå hand i hand.

Text Carl Undéhn

DEN BRITTISKE ARKITEKTEN Peter Barber gillar tegel, men inte ordet "downsizing". Konceptet däremot, alltså mindre bostäder för äldre personer som inte längre behöver sina stora lägenheter när barnen flyttat ut, ser han som ett viktigt verktyg för att lösa bostadsbristen. Med North Street i östra London har Peter Barber Architects skapat just det – prisvärda och lagom stora bostäder för de över sextio år.

Och självklart valde byrån att bygga dem i tegel. Projektet såg däremot svårt, ja, närmast omöjligt, ut till en början. Ytan som kommunen erbjöd bestod av en smal, obebyggd gräsremsa mellan två gator.

– När de lokala myndigheterna kom till oss räknade de nog med att vi skulle tacka nej och säga "det går inte". För det var väldigt smalt, endast åtta meter brett och jag tror sexton meter på längden, säger Peter Barber.

Det är alltså med viss stolthet han berättar att

de arbetade fram planen med inte bara en utan två sammanbyggda rader av tvåvåningshus med fjorton lägenheter som alla har tillgång till var sin egen liten innergård.

– Att vi i stället kom med det här förslaget var nog något som överraskade, säger han och fortsätter:

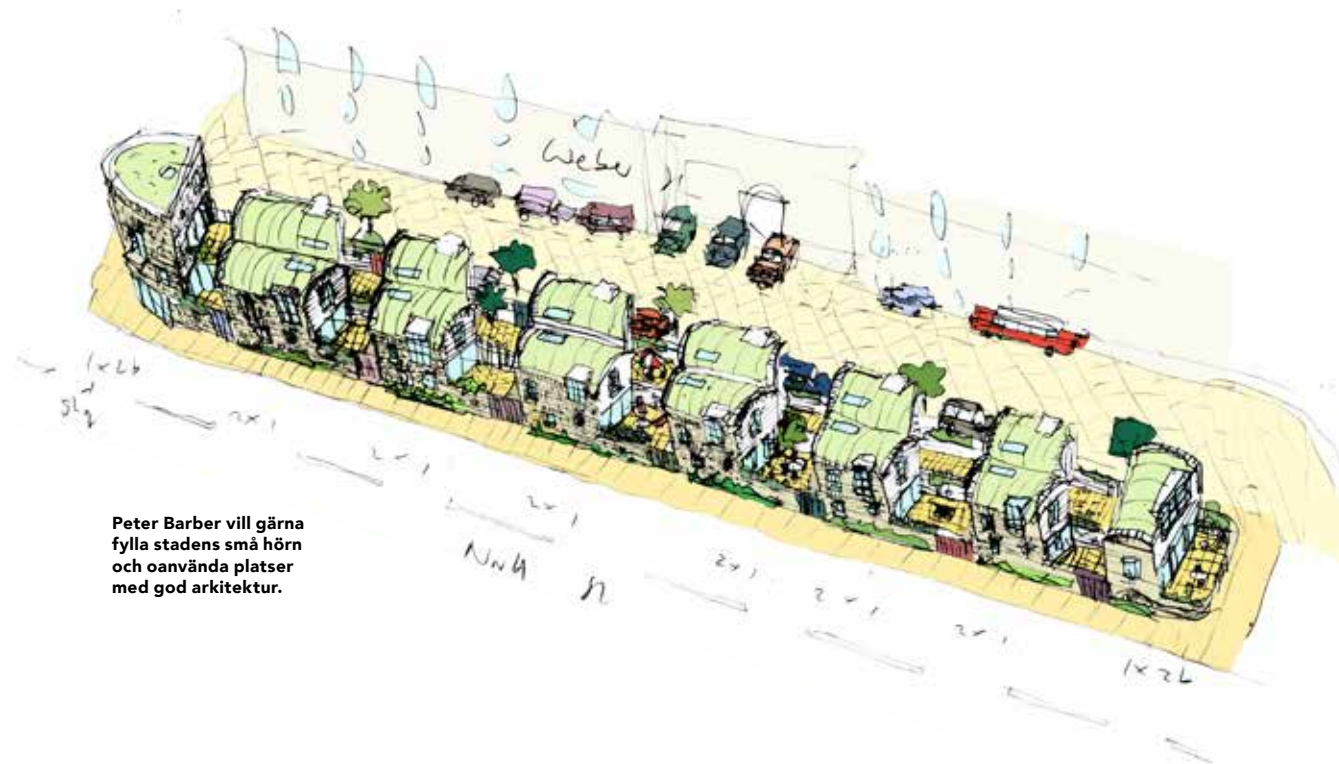
– Det är intressant och visar på alla dessa små hörn med oanvända platser i staden. Det får oss att tänka på hur man kan förtäta staden i stället för att bara fortsätta breda ut den. Men att arbeta fram en plan för att använda dessa små fragment är naturligtvis svårare än att bara planera något stort på en öppen yta, säger han.

Så vad hade då Peter Barber Architects för plan som gjorde North Street möjligt? Till att börja med skalades alla gemensamma ytor som trapphus bort. Varje lägenhet fick i stället en egen dörr ut mot gatan, ett beslut som de också hoppas ska bidra till att skapa kontakter mellan de boende. ▶▶

Kategori **Bostäder**
 Adress **London, Storbritannien**
 Arkitekt **Peter Barber Architects**
 Fotograf **Morley von Sternberg**

Att använda tegel var en självklarhet.

Peter Barber vill gärna fylla stadens små hörn och oanvända platser med god arkitektur.

Sektion.

– Att rita bostäder för en viss grupp, i det här fallet personer över sextio, är ju även en fråga om vi verkligen ska segregera folk beroende på deras ålder. Så vi designade det som en gata med längor där de boende i alla fall kan se och känna igen varandra, säger Peter Barber, som säger sig vara oroad över siffror som visar på ökad ensamhet hos äldre.

Av just den anledningen var det viktigt för byrån att trots den minimala ytan behålla de två gatorna som fanns och utveckla den ena till en ny.

– Den blev så klart en offentlig gata och just det är ju hela grunden till en stad. Offentliga gator tillhör dem som bor där, men också alla andra som bor i staden, och för samman olika människor, säger Peter Barber.

Husen är bokstavligen inklämda på den lilla remsan som fanns att tillgå. Men ändå ser det inte ut att vara trångt tack vare rörelserna i fasadens former. Stilen är lite svår att definiera och passar inte riktigt in i något fack. Husen har bland annat beskrivits som "nautiska" i sin utformning, vilket Peter Barber kan hålla med om, även om det inte var tanken.

– Ja, med den långa och smala utformningen som växer på slutet blir det ju lite som ett skepp, säger han.

Husen har också en mjukhet med sina rundade former i hörnen, taken och vissa fönster. Intrycket förstärks ytterligare av det ljusa teglet i fasaderna – ett material som blivit något av en signatur för Peter Barber Architects. ➤

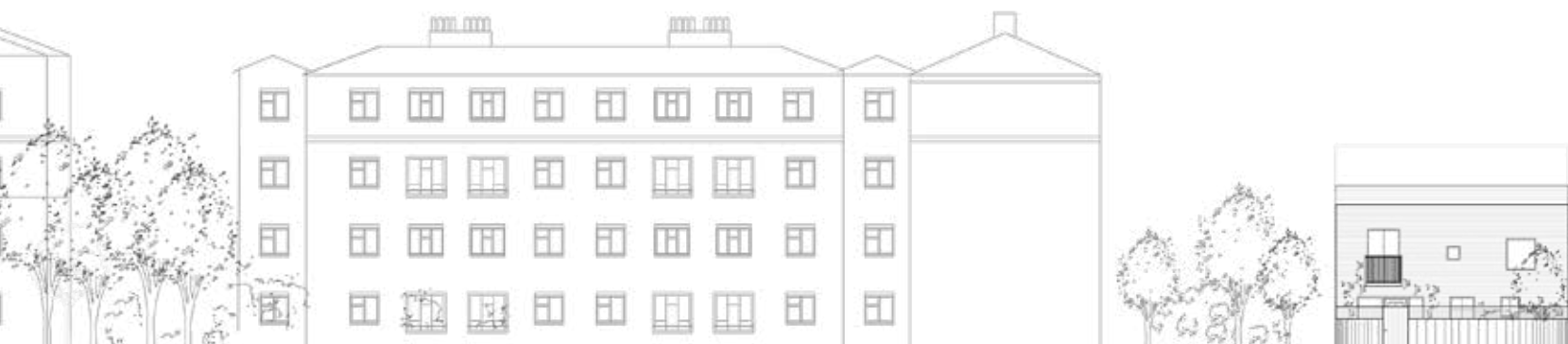
- Vi har valt en typ av tegel till flera projekt som är ganska mjuk och ger fasaden en lite lantlig känsla. Det är också ett komplext tegel som har många olika färgskiftningar i sig, säger Peter Barber.

Situationsplan.

Liten men naggande god.

Sektion.

När byråns tidigare projekt med vita fasader sällan togs om hand på rätt sätt beslutade de sig för att i stället arbeta med tegel. Han beskriver det som ett "mer förlåtande" material som dessutom bara blir bättre med åren.

– Vi har valt en typ av tegel till flera projekt som är ganska mjuk och ger fasaden en lite lantlig känsla. Det är också ett komplext tegel som har många olika färgskiftningar i sig, säger han men tillägger:

– Murarna är däremot inte lika glada för stenarna som ofta har lite olika form!

Ett annat idag aningen ovanligt inslag som Peter Barber Architects har arbetat med tidigare

och som återkommer i North Street är murade valvbågar över ingångarna.

– Det blir som en slags hyllning till ingången. På North Street finns även några bågar med hundratal tegelstenar i ett mönster ovanför, säger Peter Barber som menar att det egentligen kanske är lite onödigt.

– Men det är dekorativt, fångar blicken och det är kul, säger han och ser det som en referens till något "folkligt" som är en del av Londons byggnadstraditioner.

– Men jag hoppas att det även är ett uttryck för att vi är lite lekfulla och kreativa, säger Peter Barber. ■